

w sprawie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej kierunku filologia angielska prowadzonego w Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

utrzymuje w mocy ocenę negatywną wyrażoną w uchwale 44/2024 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 25 stycznia 2024 r. w sprawie oceny programowej kierunku filologia angielska prowadzonego w Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż argumenty oraz informacje dodatkowe przedstawione we wniosku Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej kierunku filologia angielska prowadzonego w Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym nie uzasadniają zmiany oceny negatywnej wyrażonej w § 1 uchwały nr 44/2024 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 25 stycznia 2024 r.

Ocena, o której mowa w § 1 przedmiotowej Uchwały, została wydana zgodnie z określonymi w Statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej warunkami przyznawania ocen, uwzględniającymi stopień spełnienia poszczególnych kryteriów oceny programowej.

Ocena negatywna wynika stąd, iż proces kształcenia realizowany w Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu nie umożliwia studentom kierunku filologia angielska osiągnięcia założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się;
 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów
- nie zostały spełnione.

Wydanie oceny negatywnej uzasadnia brak realizacji zaleceń sformułowanych przez Prezydium PKA w uchwale nr 315/2021 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 22 kwietnia w sprawie oceny programowej kierunku filologia prowadzonego w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Elblągu na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, na mocy której Uczelnia otrzymała ocenę pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat oraz wystąpienie nowych błędów i uchybień związanych z zakresem oceny o charakterze rażącym.

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Niezrealizowanie zalecenia dotyczącego zapewnienia w programie studiów zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymiarze ponad połowy punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów, wymienionego w uchwale nr 315/2021 Prezydium PKA z dnia 22 kwietnia 2021 r. przyznającej kierunkowi ocenę pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat.

Program studiów obejmuje formalnie zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymiarze 96 ECTS. O ile warunki dydaktyczne Uczelni umożliwiają symulacje warunków właściwych dla wykonywania zawodu nauczyciela, to zajęcia te nie zawsze prowadzone są w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Do tej grupy zajęć zaliczono bowiem wszystkie zajęcia prowadzone w formach aktywizujących, bez względu na sposób ich prowadzenia. W ramach grupy zajęć *praktyczna nauka języka angielskiego* wprowadzono wprowadzić treści i metody umożliwiające wykonywanie czynności praktycznych, jednak ich zakres, a także metody weryfikacji efektów uczenia się nie uzasadniają oszacowania czasu poświęconego na kształtowanie umiejętności praktycznych w ramach tych zajęć na łącznie 19,8 ECTS. Jednocześnie treści programowe (a także metody kształcenia) dla zajęć *wstęp do językoznawstwa, współczesne warianty języka angielskiego, gramatyka kontrastywna, wstęp do literaturoznawstwa* nie wskazują na kształcenie umiejętności praktycznych związanych z wykonywaniem zawodu nauczyciela. Niewłaściwie została oszacowana również liczba punktów ECTS dla praktyk zawodowych w wymiarze 255 godzin, którym przypisano 21 ECTS, co odpowiada 525-630 godzinom pracy studenta.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię opisała punktowo podejmowane działania naprawcze, polegające na redukcji liczby punktów ECTS przypisanych do praktyk zawodowych do 17 ECTS i liczby punktów ECTS przypisanych zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne w ramach *praktycznej nauki języka angielskiego* do 4,5 ECTS. Nie jest jasne w jaki sposób zostało to skompensowane, tak aby spełnić minimalne wymagania, bo ani program studiów, ani żaden inny dokument przesłany w odpowiedzi na raport zespołu oceniającego nie zawiera pełnego zmodyfikowanego wykazu zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Jednocześnie, nawet w ramach pojedynczych zajęć, które Uczelnię wiąże z kształtowaniem umiejętności praktycznych, na przykład: *współczesne warianty języka angielskiego, wstęp do językoznawstwa, gramatyka kontrastywna, wstęp do literaturoznawstwa*, umiejętności te nie są kształtowane, gdyż w ramach tych zajęć nie jest możliwe wykonywanie przez studentów czynności właściwych dla działalności zawodowej nauczyciela w warunkach właściwych dla tej działalności. Przykładowe czynności obejmujące: „zaprojektowanie zadań/ćwiczeń zawierających różne przykłady odmian j. angielskiego, przeprowadzenie symulacji frag. zajęć z ćwiczeniami w zakresie analizy porównawczej wybranego tekstu, zaprojektowanie zadań/ćwiczeń zawierających różne rozwiązania problemów językoznawczych, przeprowadzenie symulacji frag. zajęć z ćwiczeniami w zakresie fonetyki, morfologii lub składni, rozpoznawanie i analizę wybranych tekstów z podstawy programowej z wykorzystaniem narzędzi opisu literackiego”, nie są specyficzne dla działalności zawodowej nauczyciela, lecz są standardowo wykonywane przez studentów filologii angielskiej. Na przykład, literacka analiza „tekstów z podstawy programowej” nie przestaje być analizą wykorzystującą narzędzia opisu literackiego poprzez sam tylko dobór tekstów, tym bardziej, że nie jest możliwe zaprojektowanie opisanych w tym przypadku zadań/ćwiczeń, bo podstawa programowa w zakresie nauczania języka nowożytnego na drugim etapie

edukacyjnym, czyli w zakresie kompetencji, w które wyposażeni są studenci kierunku, nie zawiera żadnego wykazu tekstów.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Uczelnia podnosi, iż „Zgodnie z wcześniejszymi zaleceniami Polskiej Komisji Akredytacyjnej, zawartymi w uchwale nr 315/2021 z dnia 22 kwietnia 2021 oraz w raporcie Zespołu Oceniającego PKA z dnia 11 lipca 2023 r., aby zapewnić właściwy wymiar zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, przeanalizowano program studiów i zmodyfikowano karty wszystkich przedmiotów. Przeformułowano szczegółowe efekty uczenia się, uzupełniono treści programowe, zweryfikowano metody kształcenia i metody weryfikacji, kładąc szczególny nacisk na zajęcia realizowane w formie ćwiczeń, warsztatów i laboratoriów oraz przedmioty specjalnościowe, aby odpowiadały praktycznemu profilowi kształcenia, czyli były ukierunkowane na praktyczne zastosowanie wiedzy oraz rozwój umiejętności i kompetencji społecznych potrzebnych w przyszłej działalności zawodowej nauczyciela języka angielskiego. W obecnie zmodyfikowanym programie studiów łączna liczba punktów ECTS przypisanych zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne wynosi 93,9 ECTS (50,5%)”.

Wnioskodawca przełożył Tabelę 1, zawierającą szczegółowy wykaz zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, tym nazwę zajęć (lub grupy zajęć), forma lub formy zajęć, łączną liczbę godzin zajęć, łączną liczbę punktów ECTS w zestawieniu z liczbą punktów ECTS kształtujących umiejętności praktyczne.

Uczelnia stwierdza dalej, iż „W uzasadnieniu ww. uchwały Prezydium PKA sformułowano zarzut, iż zajęcia, wskazywane w realizowanym w ANS w Elblągu programie studiów na kierunku filologia angielska (np. praktyczne warianty języka angielskiego, wstęp do językoznawstwa, gramatyka kontrastywna) nie mogą być uznawane jako kształtujące umiejętności praktycznych: „...umiejętności te nie są kształtowane, gdyż w ramach tych zajęć nie jest możliwe wykonywanie przez studentów czynności właściwych dla działalności zawodowej nauczyciela w warunkach właściwych dla tej działalności”. Zarzut ten zastanawia w kontekście pozytywnej oceny hospitacji m.in. tych zajęć przez Zespół Oceniający PKA (19-20 kwietnia 2023r.) pod kątem kształtowania tychże umiejętności praktycznych: hospitowane zajęcia praktyczna nauka języka angielskiego - sprawności zintegrowane, 19.04.2023r. [...], „Zajęcia wprowadzały również elementy praktycznego przygotowania do pracy w zawodzie nauczyciela (przygotowanie gry edukacyjnej)”; hospitowane zajęcia wstęp do językoznawstwa, ćwiczenia, 21 .04.2023r., „Omawiane przykłady i terminy będą przydatne w działalności zawodowej nauczyciela języka angielskiego”. Z hospitowanych podczas ww. wizytacji czterech zajęć (pozostałe to wykład i seminarium) w dwu podkreślono odniesienie do kształtowania umiejętności zawodowych. Pragniemy zapewnić, że taka jest codzienna praktyka nauczycieli prowadzących zajęcia w profilu praktycznym, co znajduje odzwierciedlenie w opiniach Departamentu Edukacji Urzędu Miasta Elbląga i dyrektorów miejscowych szkół o bardzo dobrym przygotowaniu naszych absolwentów do zawodu nauczyciela.

W aktualnej modyfikacji programu studiów, zatwierdzonego na posiedzeniu Senatu ANS w Elblągu w dniu 19 lutego 2024r. (uch. Nr 06/2024 Senatu ANS w Elblągu w zał.), położono szczególny nacisk na zapewnienie w odpowiednim wymiarze zajęć praktycznych, dbając aby spełniały wymagania, tj. były prowadzone w warunkach właściwych dla działalności zawodowej nauczyciela j. angielskiego oraz w sposób umożliwiający wykonywanie przez studentów czynności praktycznych związanych z przyszłą pracą zawodową. Karty przedmiotów zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, po gruntownym przemodelowaniu, wskazują na

autentyczne możliwości kształtowania umiejętności praktycznych w trakcie zajęć. Wszystkie sylabusy przedmiotów wskazanych w tabeli nr 1 zawierają treści programowe spójne z deklarowanymi efektami uczenia się, metodami kształcenia i metodami weryfikacji oraz odzwierciedlają praktyczny profil kształcenia, wskazując zastosowanie przyswajanej wiedzy w zawodzie nauczyciela języka angielskiego”.

W Tabeli 2, Wnioskodawca przedstawił przykłady powiązania efektów uczenia się, treści kształcenia, metod kształcenia i metod weryfikacji z kształceniem umiejętności praktycznych w wybranych przedmiotach.

Uczelnia podnosi, iż „Ponadto zaproponowano w module przedmiotów specjalnościowych przedmioty o charakterze stricte praktycznym: nowoczesne technologie w nauczaniu języka angielskiego, gry dydaktyczne w nauczaniu języka angielskiego, projekty edukacyjne w nauczaniu języka angielskiego, praca z tekstem - warsztaty, tłumaczenia w dydaktyce języka angielskiego. Wskazane w sylabusach i wykorzystywane w trakcie zajęć z ww. przedmiotów czynności praktyczne (np. projektowanie zadań/ćwiczeń, przeprowadzenie symulacji z fragmentami zajęć z różnymi ćwiczeniami, zaprojektowanie zadań/ćwiczeń zawierających rozwiązania różnych problemów językoznawczych) mogą służyć przygotowaniu studenta do przyszłej pracy w zawodzie nauczyciela, a więc można je uznać za typowe, choć oczywiście mogą być też uznane za standardowe działania studenta na zajęciach.

Podstawa programowa w zakresie nauczania języka nowożytnego na drugim etapie edukacyjnym rzeczywiście nie zawiera wykazu konkretnych tekstów, ale w treściach nauczania - wymagania szczegółowe wskazuje: „uczeń rozumie proste wypowiedzi pisemne (np. listy, e-maile, SMS-y, kartki pocztowe, napisy, broszury, ulotki, jadłospisy, ogłoszenia, rozkłady jazdy, historyjki obrazkowe z tekstem, artykuły, teksty narracyjne, recenzje, wywiady, wpisy na forach, blogach, teksty literackie), co można uznać za pewnego rodzaju wykaz tekstów, które należy analizować na wybranych zajęciach w ramach przygotowania do pracy zawodowej.”

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia przedstawiła działania naprawcze polegające na redukcji liczby punktów ECTS zdobywanych w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne z wymiaru 96 do 93,9 (co stanowi 50,5% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów) oraz zmianie nazw i sylabusów wybranych zajęć.

W wyniku hospitacji, Zespół Oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej pozytywnie ocenił dwa zajęcia, co jednak nie oznacza, że można je zaliczyć częściowo lub w całości do puli zajęć kształtujących praktyczne umiejętności. I tak, zawarte w raporcie z wizytacji stwierdzenie, iż hospitowane zajęcia z praktycznej nauki języka angielskiego – sprawności zintegrowanych „wprowadzały również elementy praktycznego przygotowania do pracy w zawodzie nauczyciela (przygotowanie gry edukacyjnej)” nie uzasadnia wskazania tych zajęć w całości jako kształtujących umiejętności praktyczne. W Tabeli 1 we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy nadano tym zajęciom nowe nazwy: *sprawności zintegrowane w nauczaniu języka angielskiego 1* oraz *sprawności zintegrowane w nauczaniu języka angielskiego 2*, zadeklarowano, że będą miały one formę warsztatów i w całości zaliczono je do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne (odpowiednio 7/7 i 5/5 punktów ECTS dla etapów 1 i 2). Analiza sylabusów tych zajęć nie wskazuje na to, że zaliczenie ich w całości do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne jest uzasadnione. W opisach efektów uczenia się zadeklarowano wprowadzić praktyczne zastosowanie nabywanej wiedzy i umiejętności, jednak w opisie celów kształcenia na pierwszym miejscu znajduje się nabywanie kompetencji językowych przez studentów, np.: „Celem zajęć jest doskonalenie praktycznej znajomości

języka angielskiego ogólnego w czterech sprawnościach językowych: słuchanie ze zrozumieniem (Listening), czytanie ze zrozumieniem (Reading), mówienie (Speaking) i pisanie (Writing) oraz rozwijanie poprawności językowej (Use of English), z uwzględnieniem doskonalenia znajomości słownictwa, płynności językowej, wymowy i poprawności gramatycznej na poziomie B2+ ESOKJ, zorientowanej na działalność zawodową. Ponadto celem jest zachęcanie studentów do samodzielnej pracy w zakresie korzystania z podręczników gramatyki praktycznej; poszukiwania informacji w dostępnych źródłach, w tym w zasobach internetowych; organizacji pracy własnej, pracy i dyskusji w grupie; wyrażania opinii i zadawania pytań dotyczących poprawności językowej; przygotowywania prac i wystąpień oraz zadań/ćwiczeń dydaktycznych typowych dla działalności zawodowej. Zajęcia mają również na celu wdrażanie studentów do funkcjonowania w typowych kontekstach zawodowych: analizowania i projektowania zadań oraz integrowania treści przedmiotowych w ramach lekcji języka angielskiego”.

Zawarte w raporcie z wizytacji następujące stwierdzenie w odniesieniu do hospitowanych zajęć *wstęp do językoznawstwa, ćwiczenia*, „Omawiane przykłady i terminy będą przydatne w działalności zawodowej nauczyciela języka angielskiego”, nie oznacza, że zajęcia te można zaliczyć w proporcji 0,8/2 punktów ECTS do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Podczas hospitacji dokonanej w ramach oceny programowej kierunku, doceniono umiejętności dydaktyczne nauczyciela akademickiego, ale sylabus tych zajęć wyraźnie wymienia jako cele kształcenia: „zapoznanie studentów z wybranymi dziedzinami językoznawstwa teoretycznego oraz z terminologią językoznawczą, niezbędną w pracy nauczyciela języka angielskiego”.

Analiza sylabusów innych zajęć wskazanych w zarzucie, a mianowicie *współczesne warianty języka angielskiego* oraz *gramatyka kontrastywna* również prowadzi do wniosku, że zaliczanie ich w proporcji 1/2 punktów ECTS do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne nie jest uzasadnione w świetle celów kształcenia skupionych na nabywaniu wiedzy językoznawczej. Także literatura podstawowa i uzupełniająca przewidziana w sylabusach zajęć: *praktyczna nauka języka angielskiego, wstęp do językoznawstwa, współczesne warianty języka angielskiego* i *gramatyka kontrastywna*, podanych w zarzucie jako przykłady, nie uwzględnia kształcenia umiejętności praktycznych związanych z wykonywaniem zawodu nauczyciela. Są to, odpowiednio, typowe podręczniki do nauki języka angielskiego oraz językoznawcze.

Wnioskodawca zrezygnował z zaliczania zajęć *wstęp do literaturoznawstwa* do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Uczelnia wprowadziła natomiast do programu zajęcia, którym przypisano maksymalną liczbę punktów ECTS w ramach kształcenia praktycznych umiejętności: *nowoczesne technologie w nauczaniu języka angielskiego* (2/2 punkty ECTS), *gry dydaktyczne w nauczaniu języka angielskiego* (2/2 punkty ECTS), *projekty edukacyjne w nauczaniu języka angielskiego* (3/3 punkty ECTS), *praca z tekstem – warsztaty* (4/4 punkty ECTS), *tłumaczenia w dydaktyce języka angielskiego* (2/2 punkty ECTS). Ta część odpowiedzi na zarzut ma charakter deklaracyjny, a skuteczność działania naprawczego trudno jest ocenić jedynie na podstawie opisu. Podobnie jest w przypadku informacji zawartych w Tabeli 2 przedstawiającej przykłady powiązania efektów uczenia się, treści kształcenia, metod kształcenia i metod weryfikacji z kształceniem umiejętności praktycznych w wybranych przedmiotach. Działania opisane w tej części odpowiedzi na zarzut idą we właściwą stronę jeśli Uczelnia zamierza przygotowywać w ramach ocenianego kierunku do wykonywania zawodu nauczyciela. Z informacji zawartych w przedmiotowej Uchwale w zarzucie odnoszącym się do kryterium 1, wynika jednak, że Uczelnia rozważa otwarcie się na rozwój kierunku w zakresie innych ról zawodowych niż zawód nauczyciela, co skutkuje niespójnością opisów dotyczących ocenianego kierunku.

W świetle powyższych analiz, przedstawione wyjaśnienia i działania naprawcze Uczelni nie pozwalają uznać, że spełnione zostało zalecenie dotyczące zapewnienia w programie studiów zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymiarze ponad połowy punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów.

Odpowiedzi Uczelni nie niwelują istoty zarzutu w odniesieniu do kryterium 2.

Nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 2.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Niepełne wdrożenie na kierunku procedur i zadań uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia w odniesieniu do oceny programu studiów i jego doskonalenia.

Uczelnia posiada wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, obowiązują w nim formalnie przyjęte zasady i procedury w zakresie monitoringu, ewaluacji i doskonalenia procesu kształcenia oraz tworzenia i doskonalenia programów studiów. Zasady te na kierunku filologia angielska nie zostały jednak w pełni wdrożone, o czym świadczą wskazane powyżej nieprawidłowości.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia poinformowała, że zrealizowano cykl spotkań z udziałem różnych grup interesariuszy poświęconych analizie raportu zespołu oceniającego i zawartych w nim rekomendacji i zaleceń. Opracowano też arkusz sprawozdawczy wykładowcy na rok akademicki 2023/2024, w którym zawarto pytania odnoszące się do problemów wskazanych w raporcie PKA, w celu monitorowania realizacji zaleceń i wcześniejszego dostrzeżenia pojawiających się nieprawidłowości. Działania te nie przyczyniły się do likwidacji nieprawidłowości wskazanej w raporcie zespołu oceniającego, będącej podstawą do sformułowania zalecenia w poprzedniej uchwale Prezydium PKA. Nie przyczyniły się one także do kompleksowości oceny programu studiów i w konsekwencji diagnozy dotyczącej niepełnych działań naprawczych w odniesieniu do efektów uczenia się.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Uczelnia argumentuje, iż „Władze Uczelni są świadome konieczności stałego doskonalenia Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Funkcjonujący w Uczelni WSZJK był już zmieniany m.in. pod wpływem dostrzeganych nieprawidłowości i trudności związanych z realizacją niektórych procedur. Dostrzeżono konieczność precyzyjniejszego określenia zakresów działań i obowiązków poszczególnych komisji instytutowych (np. Zarządzenie NR 73/2022 Rektora ANS z dnia 22 grudnia 2022r. wprowadziło zmianę odpowiedzialności członków Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia i Komisji Instytutowych). Wizytacja Polskiej Komisji Akredytacyjnej potwierdziła zasadność wprowadzenia kolejnych, jeszcze skuteczniejszych działań naprawczych, przede wszystkim w odniesieniu do programu studiów i jego realizacji. Działania korygujące zostały podjęte tuż po przeprowadzonej w dniach 19-20 kwietnia 2023 wizytacji Zespołu PKA i zintensyfikowane po otrzymaniu Raportu powizytacyjnego w dniu 11 lipca 2023 r. Celem działań była i jest zmiana świadomości interesariuszy wewnętrznych - wykładowców kierunku: filologia angielska - w zakresie ich odpowiedzialności za przygotowanie i realizację programu studiów. Proces naprawczy jest jednocześnie systematycznie monitorowany przez Instytutową Komisję ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. W celu zapobiegania występowaniu wskazanych przez Zespół Oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej nieprawidłowości podjęto następujące działania naprawcze:

1. Zrealizowano cykl spotkań z udziałem Dyrekcji Instytutu, wykładowców pracujących na kierunku, interesariuszy zewnętrznych, członków Instytutowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia i studentów - przedstawicieli kierunku oraz Komisji ds. Kształcenia. Spotkania były poświęcone analizie treści raportu, rekomendacji i zaleceń zawartych w raporcie Zespołu PKA z wizytacji kierunku przeprowadzonej w dniu 19-20 kwietnia 2023r. oraz zarzutom zawartym w uchwale nr 44/2024 Prezydium PKA.
2. Instytutowa Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (IKdsZJK) opracowała nowy arkusz sprawozdawczy wykładowcy na rok akademicki 2023/2024, w którym zawarto pytania odnoszące się do wyżej wymienionych „dyskutowanych” problemów, wskazanych w raporcie PKA, w celu monitorowania realizacji zaleceń i wcześniejszego dostrzeżenia pojawiających się nieprawidłowości. Arkusz został przeanalizowany na spotkaniu z nauczycielami akademickimi IPJ w październiku br., a pierwsze sprawozdania pojawią się na początku semestru letniego br. oraz po każdym kolejnym semestrze i będą analizowane przez przedstawicieli IKdsZJK w celu systematycznego uzyskiwania informacji zwrotnej o realizowanym programie studiów.
3. Komisja ds. Kształcenia dla kierunku filologia angielska została zobligowana do monitorowania i kontroli przygotowywanych prac dyplomowych pod względem ich aplikacyjności (ich charakteru badawczego lub projektowego) zawartą w formularzu nr 6 do Regulaminu Dyplomowania, który jest obligatoryjnym dokumentem regulującym proces dyplomowania studenta”.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Uczelnia nie przedstawiła nowych okoliczności, które uzasadniałyby zmianę oceny kryterium. Odpowiedzi Uczelni mają charakter deklaracyjny i powielają stwierdzenia zawarte w odpowiedzi na raport z wizytacji. Odpowiedzi Uczelni nie niwelują istoty zarzutu w odniesieniu do kryterium 10.

Nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 10.

Ponadto kryterium:

1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się
– zostało spełnione częściowo, co uzasadniają następujące błędy i nieprawidłowości:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Efekty uczenia się nie są zgodne z koncepcją kształcenia i przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych.

W raporcie zespołu oceniającego zostało stwierdzone niedostosowanie się do zalecenia wymienionego ww. uchwale Prezydium PKA, dotyczącego sformułowania ogólnych efektów uczenia się w sposób, który nie odzwierciedlał, zgodnie z koncepcją kształcenia, roli dyscyplin naukowych, w zakresie których prowadzone jest kształcenie na kierunku.

W odpowiedzi na ten raport Uczelnia dokonała korekt zarówno w przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych, jak i w efektach uczenia się, które razem skutkują likwidacją tej nieprawidłowości. Przy okazji wprowadzanych zmian naprawczych, nie zdiagnozowano, że ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się nie są zgodne z koncepcją kształcenia i dyscyplinami, do których kierunek został przyporządkowany. Efekty uczenia się odwołując się do niezdefiniowanej działalności zawodowej, nie odnoszą się do zakresu wskazanej w koncepcji kształcenia działalności. Ponadto w efektach uczenia się powiązanych z charakterystyką P6S_WG, która dotyczy dyscyplin naukowych stanowiących podstawy teoretyczne kierunku,

a więc tych do których został on przyporządkowany, została uwzględniona wiedza spoza tych dyscyplin, odnosząca się do historii i kultury anglojęzycznego obszaru językowego.

2. Efekty uczenia się nie obejmują wszystkich kompetencji opisanych w charakterystykach PRK dla poziomu 6.

W raporcie zespołu oceniającego zostało zdiagnozowane błędne sformułowanie i niewłaściwe powiązanie kierunkowych efektów uczenia się z charakterystykami odpowiadającymi 6 poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji. Większość efektów w zakresie wiedzy powiązanych z charakterystyką P6S_WG nie odnosiła się do zaawansowanego poziomu opanowania wiedzy, lecz do wiedzy „uporządkowanej”, „usystematyzowanej”, „szczegółowej”, a nawet „pogłębionej”, co jest właściwe dla 7 poziomu PRK. Ponadto część efektów uczenia się powiązano jednocześnie z charakterystykami P6S_WG i P6S_WK, co skutkuje paradoksalną sytuacją, w której opisana w nich wiedza jest kontekstem dla samej siebie.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia podjęła działania naprawcze odnoszące się punktowo do w/w wskazanych nieprawidłowości. Przy okazji wyprowadzanych zmian naprawczych, nie zdiagnozowano jednak, że bazując na sformułowaniach zaczerpniętych z nieobowiązujących już Krajowych Ram Kwalifikacji ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się i w konsekwencji efekty szczegółowe dla zajęć pomijają część kompetencji opisanych w Polskiej Ramie Kwalifikacji, np. wiedzę dotyczącą fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji czy umiejętność formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów oraz wykonywania zadań w warunkach nie w pełni przewidywalnych. Niektóre efekty uczenia się są powiązane równocześnie z dwiema charakterystykami PRK, co prowadzi do ich uogólnienia i pominięcia części opisanych w nich kompetencji.

3. Założone dla poszczególnych zajęć służących realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela szczegółowe efekty uczenia się nie odpowiadają szczegółowym efektom uczenia się określonym w tym standardzie.

W raporcie zespołu oceniającego znalazła się diagnoza, że ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się w zakresie dyscyplin pedagogika i psychologia nie w pełni odpowiadają efektom uczenia się określonym w standardzie wraz z rekomendacją właściwego włączenia ogólnych efektów uczenia się określonych w standardzie do ogólnych efektów uczenia się dla kierunku. Uczelnia prowadząc na kierunku wyłącznie przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela nadal nie uwzględniła w ogólnych efektach uczenia się dla kierunku ogólnych efektów uczenia się określonych w standardzie, co jest usprawiedliwione otwarciem na rozwój kierunku w zakresie innych ról zawodowych. Nie mniej przegląd załączonego do odpowiedzi na raport programu studiów wykazał, że efekty uczenia się dla zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela stanowią parafrazę szczegółowych efektów uczenia się określonych w standardzie lub są inne niż te efekty, tym samym pomijają część kompetencji, przez standard wymaganych. Np. w przypadku praktyk zawodowych został pominięty aspekt wiedzy dotyczącej zapewniania bezpieczeństwa uczniom poza szkołą. W przypadku zajęć w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego efekty uczenia się są dalekie od efektów określonych w standardzie i m.in. obejmują kompetencje, o których standard nie mówi, np. w zakresie pedagogiki – „Student zna terminologię używaną w pedagogice, posiada uporządkowaną wiedzę na temat różnych subdyscyplin pedagogiki, o jej miejscu w systemie nauk oraz o przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach pedagogiki z innymi dyscyplinami naukowymi”. Efekty uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania

zawodu nauczyciela w przypadku zajęć służących realizacji tego standardu zostały określone rozporządzeniem Ministra Nauk i Szkolnictwa Wyższego i co do zasady nie podlegają modyfikacji, chyba że wynika to z koncepcji realizacji tego standardu, związanej np. z podziałem na etapy edukacyjne, do których student otrzymuje przygotowanie na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Uczelnia nie może rezygnować z części z nich lub uzupełniać o kompetencje, które w standardzie nie zostały określone.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Uczelnia odniosła się do poszczególnych zarzutów w sposób następujący:

W odniesieniu do zarzutu 1: „Efekty uczenia się nie są zgodne z koncepcją kształcenia i przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych”, Uczelnia stwierdza, iż „dokonała korekty w efektach uczenia się, które w obecnym kształcie odzwierciedlają, zgodnie z koncepcją kształcenia, rolę dyscyplin naukowych, w zakresie których prowadzone jest kształcenie na kierunku - językoznawstwo dyscyplina wiodąca i literaturoznawstwo. Zostało to opisane w programie studiów. Ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się zawierają 14 efektów odnoszących się do wiedzy (w tym 8 kategorii Głębina i zakres oraz 6 kategorii Kontekst); 17 efektów odnoszących się do umiejętności (w tym 10 kategorii Wykorzystanie wiedzy, 4 kategorii Komunikowania się, 2 kategorii Organizacja pracy, 1 kategorii Uczenie się); 7 efektów odnoszących się do kompetencji społecznych (w tym 2 kategorii Oceny, 3 kategorii Odpowiedzialność, 2 kategorii Rola zawodowa).

Kierunkowe efekty uczenia się powiązane z charakterystyką P68_WG zostały poprawione i dotyczą tylko dyscyplin naukowych stanowiących teoretyczne podstawy kierunku, a więc językoznawstwa i literaturoznawstwa, nie odnoszą się do wiedzy spoza tych dyscyplin. Służą temu efekty uczenia się powiązane z charakterystyką P6S_WK.

Zgodnie ze wskazaniem w uchwale Prezydium PKA efekty uczenia się zostały uzupełnione w treści oraz zawierają odwołanie „do działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów” lub „do działalności zawodowej nauczyciela języka angielskiego” i odnoszą się do zakresu konkretnej wskazanej w koncepcji kształcenia działalności zawodowej.

W odpowiedzi na zarzut 2. „Efekty uczenia się nie obejmują wszystkich kompetencji opisanych w charakterystykach PRK dla poziomu 6”, Uczelnia stwierdza, iż „kierunkowe efekty uczenia się zostały poprawione i obejmują wszystkie kompetencje opisane w charakterystykach PRK dla poziomu 6, w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Uzupełniono również efekty uczenia się w zakresie wiedzy powiązane z charakterystyką P6S_WG i odnoszą się one do zaawansowanego stopnia opanowania wiedzy (KP1_W01, KP1_W02, KP1_W04, KP1_W05, KP1_W05, KP1_W08, KP1_W09, KP1_W10). Zgodnie ze wskazaniem efekty uczenia się zostały sformułowane tak, że żaden z nich nie jest powiązany równocześnie z dwiema charakterystykami P6S_WG i P6S_WK, co wyeliminowało uogólnienia i skutek, że opisana w nich wiedza jest kontekstem dla samej siebie. Po usunięciu uchybień ogólne założone efekty uczenia się zawierają opisane w nich wszystkie kompetencje zawarte w Polskiej Ramie Kwalifikacji dla charakterystyk poziomu 6. Po dokonaniu korekty wszystkie ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się i efekty szczegółowe zawarte w sylabusach nie pomijają kompetencji opisanych w Polskiej Ramie Kwalifikacji, np. „K1P_W07 - ma wiedzę na temat fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji oraz ich uwarunkowań i skutków w wybranej sferze działalności zawodowej zgodnej z kierunkiem studiów”, „K1P_U03 - potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę - formułować i analizować zorientowane praktycznie złożone typowe i nietypowe problemy badawcze w zakresie językoznawstwa (w tym: językoznawstwa

stosowanego) i literaturoznawstwa oraz dobierać metody, techniki i narzędzia pozwalające na ich rozwiązanie i wykonywanie zadań w warunkach nie w pełni przewidywalnych w odniesieniu do działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów”, „K1P_U06 – potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę i posługiwać się specjalistyczną terminologią w zakresie językoznawstwa (w tym: językoznawstwa stosowanego) i literaturoznawstwa oraz odpowiednimi dla sytuacji rejestrami języka angielskiego, a także terminologią z zakresu nauk humanistycznych i społecznych, stanowiących nauki pomocnicze i pokrewne filologii angielskiej, w formułowaniu i analizowaniu typowych i nietypowych problemów badawczych oraz w działalności zawodowej nauczyciela języka angielskiego”.

W odpowiedzi na zarzut 3. „Założone dla poszczególnych zajęć służących realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela szczegółowe efekty uczenia się nie odpowiadają szczegółowym efektom uczenia się określonym w tym standardzie”, Uczelnia stwierdza, iż „w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela dokonano wnikliwej analizy zarówno sposobu włączenia ogólnych efektów uczenia się określonych w standardzie w efekty dla kierunku, jak i zakresu realizacji szczegółowych efektów uczenia się określonych w standardzie przez zajęcia realizujące przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela. Wynikiem tych działań są wprowadzone zmiany zarówno dotyczące uwzględniania ogólnych efektów określonych w standardzie, co ilustruje Tabela pokrycia ogólnych efektów uczenia się standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przez kierunkowe efekty uczenia się określone dla FILOLOGII ANGIELSKIEJ I st. (zał. do programu studiów 2), jak i przeformułowanie efektów szczegółowych w sylabusach wszystkich przedmiotów realizujących przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

W wyniku tych działań wszystkie szczegółowe efekty uczenia się, zawarte w standardzie, są realizowane na zajęciach z poszczególnych przedmiotów, co odzwierciedla Tabela pokrycia szczegółowych efektów uczenia się standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela zawartych w kartach przedmiotów specjalnościowych i przez kierunkowe efekty uczenia się określone dla FILOLOGII ANGIELSKIEJ I st. (Zał. 2.1 do programu studiów).

Obie tabele wskazują zakres realizacji wszystkich ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela przez program studiów. Szczególnie wnikliwej analizie poddano efekty szczegółowe zawarte w kartach poszczególnych przedmiotów specjalnościowych realizujących przygotowanie do zawodu nauczyciela. Zastosowano zapisy ze standardu, ograniczając parafrazę i interpretację. Każdy efekt szczegółowy ze standardu jest realizowany w przykładowo wskazanym przedmiocie (co wskazano w tabeli 2.1), jednocześnie podając numer efektu kierunkowego, do którego także się odnosi i numer porządkowy z karty przedmiotu np.:

Standard: B.1.W1.: W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowę i język, myślenie i rozumowania, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologię różnic indywidualnych - różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego, jest realizowany w przedmiocie: Podstawy psychologii z numerem 01, odnosi się do efektu kierunkowego: K1_P_W03 z obszaru wiedzy: student zna i rozumie podstawowe zagadnienia, pojęcia i terminologię nauk humanistycznych i społecznych (stanowiących nauki pomocnicze i pokrewne filologii angielskiej) oraz wspomagające działalność zawodową nauczyciela języka angielskiego, do którego przyporządkowano trzy efekty ogólne ze standardu: 1) podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej, specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących; 2) klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka,

wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne; 14) treści nauczania i typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem; ma numer PGS_WK z kodu charakterystyk Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Standard: B.2.U7.: w zakresie umiejętności absolwent potrafi określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju, jest realizowany w przedmiocie: Profilaktyka i wychowanie z edukacją zdrowotną z numerem 07, odnosi się do efektu kierunkowego: K1 P_U13 z obszaru umiejętności: student potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę do oceny, wyboru i zastosowania właściwych norm i procedur postępowania, zgodnych z uwarunkowaniami etycznymi, prawno-organizacyjnymi oraz metodyką wykonywanych zadań i dobrymi praktykami w działalności zawodowej zgodnej z kierunkiem studiów, do którego przyporządkowano trzy efekty ogólne ze standardu: 2) adekwatnie dobierać, tworzyć i dostosowywać do zróżnicowanych potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych; 10) wykorzystywać proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem; 16) posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu; 17) udzielać pierwszej pomocy; ma numer PGS_UW z kodu charakterystyk Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Standard: C.K2: w zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do skutecznego korygowania swoich błędów językowych i doskonalenia aparatu emisji głosu jest realizowany w przedmiocie: Emisja głosu z kulturą żywego słowa z numerem 05, odnosi się do efektu kierunkowego: K1 P_K01z obszaru kompetencji społecznych: student jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści oraz uznawania ich znaczenia w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych w działalności zawodowej nauczyciela języka angielskiego, do którego przyporządkowano jeden ogólny efekt ze standardu: 3) porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią; ma numer PGS_KK z kodu charakterystyk Polskiej Ramy Kwalifikacji”.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Uczelnia przedstawiła korekty efektów uczenia się zgodnie ze szczegółowymi uwagami zawartymi w przedmiotowej Uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Zmiany te zostały zatwierdzone stosowną Uchwałą nr 06/2024 Senatu Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu z dnia 19 lutego 2024 r. Wprowadzone korekty efektów uczenia się niwelują istotę zarzutów 1 i 2 w odniesieniu do kryterium 1. We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przedstawiono także Zał. 2. Tabela pokrycia standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przez kierunkowe efekty uczenia się określone dla filologii angielskiej pierwszego stopnia oraz Zał. 2.1 Tabela pokrycia standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przez kierunkowe efekty uczenia się określone dla filologii angielskiej pierwszego stopnia. Porównanie tej dokumentacji z zapisami w sylabusach zajęć pozwala stwierdzić, że uwzględniając szczegółowe uwagi zawarte w przedmiotowej Uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, Uczelnia dokonała skutecznych działań naprawczych, które niwelują istotę zarzutu 3 w odniesieniu do kryterium 1.

Zaistniały przesłanki do zmiany oceny kryterium 1 na „spełnione”.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

Biorąc pod uwagę utrzymanie w mocy oceny „niespełnione” w stosunku do kryteriów: 2 oraz 10, Prezydium PKA stwierdza, iż nie zostały spełnione warunki do zmiany oceny wydanej w uchwale nr 44/2024 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 25 stycznia 2024 r.

§ 2

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki,
2. Rektor Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Janusz Uriasz